

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-02

Diarienummer 2024-1757

Handläggare

Veronica Andersson, Mathilda Edlund

Telefon: 031-36 837 34, 031-36 837 27

E-post: veronica.andersson@miljo.goteborg.se

mathilda.edlund@miljo.goteborg.se

Återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag till miljö- och klimatnämnden om att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer, SLK 0068/22, samt utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt, SLK 0469/22

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden godkänner återrapporteringen av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-11-24 § 5 om att alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap, enligt tjänsteutlåtandet.
2. Miljö- och klimatnämnden skickar tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige som avrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-11-24 § 5 om att alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap, och föreslår kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.
3. Miljö- och klimatnämnden godkänner återrapporteringen av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-12-08 § 36 om att nämnden får i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt, enligt tjänsteutlåtandet.
4. Miljö- och klimatnämnden skickar tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige som avrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-12-08 § 36 om att nämnden får i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt och föreslår kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i samband med beslutet om Göteborgs Stads budget för 2023 (2022-11-24 § 5) alla nämnder och styrelser i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap. Vidare gav kommunfullmäktige, vid sitt sammanträde den 8 december 2022 § 36, miljö- och klimatnämnden i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt. I detta tjänsteutlåtande redovisar förvaltningen genomfört arbete inom ramen för respektive uppdrag.

Förvaltningen har sedan 2015 ett systematiskt utvecklingsarbete som inkluderar bland annat att säkerställa och fortsätta utveckla goda organisatoriska förutsättningarna för samtliga chefer på förvaltningen, liksom att löpande utveckla arbetssätt som bygger på ett tillitsbaserat ledarskap. Bland de aktiviteter som genomförts under 2023 har det bland annat ingått chefsmöten med olika för cheferna relevanta teman, kompetensutveckling genom spridning av den senaste forskningen inom tillitsbaserat ledarskap, samt framtagande av en kompetensförsörjningsplan för chefer.

Uppdraget att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt har bland annat resulterat i en visualisering av en målbild där hela det lokala livsmedelssystemets potential för matproduktion nyttjas, liksom förstärkning av ett antal pågående insatser, såsom ett tematiskt tillägg till Göteborgs Stads översiktsplan (ÖP), utvecklad kategoristyrning för livsmedel och måltider samt nytt forum för detaljhandeln.

Förvaltning gör bedömningen att uppdragen är omhändertagna och föreslår att kommunfullmäktige förklarar dem fullgjorda.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

I utredningen av hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt har ett antal insatser genomförts eller förstärkts vilket förväntas ge ökade möjligheter att uppnå Göteborgs Stads miljö- och klimatmål.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i samband med beslutet om Göteborgs Stads budget för 2023 (2022-11-24 § 5) alla nämnder och styrelser i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap. Vidare gav kommunfullmäktige vid sitt sammanträde den 8 december 2022 § 36 miljö- och klimatnämnden i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt.

I detta tjänsteutlåtande redovisar förvaltningen genomfört arbete inom ramen för de två uppdragen. Detta i form av ett så kallat samlingsärende för återrapportering av uppdrag till kommunfullmäktige, vilket är enligt instruktioner från Stadsledningskontoret om hur dessa två uppdrag bör slutredovisas till kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer

Miljö- och klimatnämnden beslutade, i samband med beslut om nämndens budget respektive verksamhetsplan för 2023, att strategin för uppdraget var att fortsätta det arbete som intensifierats under hösten 2022 med att ytterligare förstärka och utveckla chefernas ledarskap och förvaltningens organisationskultur. Detta genom att genomföra nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa och därunder följa upp på att de aktiviteter som genomförs har avsedd effekt.

Förvaltningen har sedan 2015 ett systematiskt utvecklingsarbete som inkluderar bland annat att säkerställa och fortsätta utveckla goda organisatoriska förutsättningarna för samtliga chefer på förvaltningen, liksom att löpande utveckla arbetssätt som bygger på ett tillitsbaserat ledarskap. Idag har förvaltningen tio första linjens chefer och sju andra linjens chefer som aktivt deltar i detta arbete tillsammans med förvaltningens direktör. Arbetet genomförs inom ramen för förvaltningens övergripande strategiska utvecklingsarbete med strategiska utvecklingsmål, delmål och ett aktivt arbete med att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med förvaltningens förhållningssätt. Förvaltningen gör årligen en aktualitetsprövning av de strategiska utvecklingsmålen med delmål samt en nulägesanalys med omvärldsbevakning för att identifiera såväl långsiktiga som kortsiktiga utmaningar. Detta sker i samband med att förvaltningen tar fram sin behovsutredning för de kommande tre åren. Med detta som bas identifieras de aktiviteter som gör genomförs för att till exempel stärka chefernas organisatoriska förutsättningar och fortsätta utveckla ledarskapet.

Under 2021 gjordes en omfattande genomlysning av förvaltningens stödverksamhet och därunder chefernas organisatoriska förutsättningar. Detta utredningsarbete resulterade i dels en omorganisation av stödverksamheten som genomfördes vid årsskiftet 2021/2022, dels ett fortsatt utredningsarbete kring förvaltningens administrativa tjänsteerbjudande till medarbetare och chefer. Detta utredningsarbete slutredovisades i december 2023 och resulterade i ett antal mindre förändringar i flera av de olika administrativa tjänsteerbjudanden som förvaltningen har. Framför allt inom ramen för ärendehantering och det verksamhetsnära stödet.

Under 2023 har förvaltningen också fortsatt genomföra chefsmöten där samtliga chefer deltar. Dessa möten syftar till att miljöförvaltningen ytterligare ska stärka ledarskaps- och organisationskulturen och säkerställa goda organisatoriska förutsättningar för förvaltningens chefer. Därunder arbeta aktivt för att samma önskade kultur genomsyrar hela chefs- och ledarskapet och därmed skapa förutsättningar för dialog, samsyn och samverkan mellan cheferna, liksom säkerställa gemensamma budskap och stärkt ledarskap. Teman för chefsmötena har under 2023 varit:

- Förändringskommunikation och kommunikativ organisation
- Förändringskommunikation i praktiken med fokus på återflytt till nyrenoverade lokaler
- Hållbart ledarskap
- Revidering av tillämpningen av förvaltningens förhållningssätt; *Vad, hur och kulturen 2.0*

Parallellt med detta nyttjas chefernas Teamsyta för löpande kompetensutveckling genom bland annat spridning av lästips och filmer kring ledarskap och organisationskultur, därunder till exempel senaste nytt kring forskningen kring tillitsbaserat ledarskap.

Under året har förvaltningen också tagit fram en kompetensförsörjningsplan för chefer som syftar till att ytterligare stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet för chefer.

Förvaltningen har genomgående bland de bästa resultaten på medarbetarenkäten för chefer, jämfört med stadens andra förvaltningar. Detta gäller också inom området inflytande, det index som mäter just organisatoriska förutsättningar, med påståendena:

- Jag kan påverka min arbetsmängd
- Jag kan påverka hur jag utför mitt arbete
- Jag har tillräckligt med tid för att utföra mina arbetsuppgifter
- Jag har möjlighet att återhämta mig efter perioder av hög arbetsbelastning

Detta visar att förvaltningens systematiska arbete för att skapa en god arbetsmiljö för cheferna har lett till goda resultat.

Förvaltningen har under hösten påbörjat förberedelserna för att under 2024 genomföra Chefoskopet i enlighet med Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka tystnadskulturer 2023–2025.

Uppdraget att utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt

Behovet av en bättre samverkan för att stärka livsmedelssystemets resiliens och öka den lokala självförsörjningsgraden uppmärksammades 2022 i miljöförvaltningens utredning om ett hållbart livsmedelssystem¹. När rapporten behandlades i kommunfullmäktige (8 december 2022 § 36) beslutades att "Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt."

Miljö- och klimatnämnden beslutade, i samband med beslut om nämndens budget respektive verksamhetsplan för 2023, att strategin för uppdraget skulle vara att utföra det som en delaktivitet inom uppdraget 3.3.3 Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att inrätta och utveckla en samarbetsfunktion för Göteborgs Stads aktörer med koppling till livsmedelsförsörjningen.

Uppdraget har genomförts genom att det har arrangerats ett antal fältbesök, workshops och möten där lokala producenter bjudits in och dialog har förts. För miljöförvaltningens del har uppdraget med dessa arrangemang som bas resulterat i en visualisering av en målbild där hela det lokala livsmedelssystemets potential för matproduktion nyttjas.

Vidare har utredningsuppdraget möjliggjort en fördjupning i kunskapsunderlaget kring hur stadens förutsättningar att arbeta med lokala livsmedelsproducenter ser ut, samt gett fler kontaktytor gentemot det lokala näringslivet inom livsmedelsklustret. Av det som framkommit ur utredningsuppdraget om hur staden bör utveckla sitt arbete kan framför allt ett antal pågående uppdrag lyftas fram. Om staden fortsätter på inslagen väg bedöms dessa kunna möjliggöra för lokala jordbruksverksamheter att utvidga sin verksamhet och i förlängningen utveckla ett hållbart småskaligt jordbruk i stadens närområde. Några exempel på insatser som skapar förutsättningar är:

- Pågående arbete med tematiska tillägg till stadens översiktsplan (ÖP). Syftet är att de tillägg till ÖP som arbetas fram ska stärka livsmedelssystemet och ge långsiktigt stöd till utvecklingen av den lokala livsmedelsförsörjningen.
- Pågående arbete med kategoristyrning för livsmedel och måltider. Syftet är att nå effektiva strategier för stadens inköp men även att identifiera annat utvecklingsarbete exempelvis att förbättra uppföljningen. Staden arbetar med att öka andelen närproducerad mat från lokala producenter och inom kategoristyrningen testas man att använda Göteborgs Stads definition av lokalproducerat för att stärka i uppföljningsarbetet.
- Nystartat forum för detaljhandeln. Ett nätverk som har sin hemvist hos Business Region Göteborg, där aktörerna kan kommunicera sina behov och staden sin målbild för utvecklingen av staden, på ett samlat sätt.

¹ [Ett hållbart livsmedelssystem ur ett cirkularekonomiskt perspektiv \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/om-goteborg/plan-och-strategi/planer-och-strategier/ett-hallbart-livsmedelssystem-ur-ett-cirkularekonomiskt-perspektiv)

Förvaltningens bedömning

Förvaltning gör, med ovanstående som bakgrund, bedömningen att uppdraget riktat till miljö- och klimatnämnden från kommunfullmäktige den 24 november 2022 § 5 via Göteborgs Stads budget för 2023, om att alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap, är omhändertaget och kan förklaras fullgjort. Förvaltningen kommer fortsätta med sitt systematiska utvecklingsarbete med syfte att bland annat säkra goda organisatoriska förutsättningar för samtliga chefer.

Förvaltning gör, med ovanstående som bakgrund, bedömningen att uppdraget riktat till miljö- och klimatnämnden från kommunfullmäktige den 8 december 2022 § 36, om att tillsammans med Business Region Göteborg AB och övriga berörda aktörer utreda hur arbetet med lokala livsmedelsproducenter kan bli mer sammanhållet och effektivt, är omhändertaget och kan förklaras fullgjort.

Anna Ledin

Direktör